

Vogelwerkgroep Alkmaar en omstreken

Jaarverslag 2022

Inhoudsopgave

1 Algemeen.....	1
2 Lezingen.....	2
3 Excursies.....	4
4 De Reuzenalk.....	5
5 De Kleine Alk.....	5
6 Gevleugeld Nieuws.....	6
7 Natuurbeschermingscommissie.....	7
8 Natuurwetenschappelijke commissie.....	9
9 IJsvogelwerkgroep.....	9
10 Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin.....	10
11 Stichting ANIMO.....	11

1 Algemeen

Het bestuur van de vereniging bestond op 1-1-2022 uit Peter de Greeuw, waarnemend voorzitter en waarnemend penningmeester, Maarten Platteeuw, secretaris, en de leden Rob Struyk, José Tibbe en Elias den Otter. Tijdens de ledenvergadering van 21 maart 2022 zijn Maarten en Rob afgetreden. Als nieuwe bestuursleden zijn benoemd Loes Staal, Jurgen Rotteveel en Francisco Rubio Fernández. Elias heeft de taak van voorzitter op zich genomen, Loes die van secretaris en Francisco werd penningmeester. Nadat de nieuwe bestuursleden enigszins waren ingewerkt is Peter de Greeuw tussentijds afgetreden.

Het bestuur is in 2022 tienmaal bij elkaar gekomen voor een reguliere vergadering en eenmaal voor een extra lange bijeenkomst waarin het vernieuwde bestuur lijnen heeft uitgezet voor de komende tijd. Als thema voor de eerste periode is gekozen voor 'communicatie en zichtbaarheid' zowel binnen de vereniging als daarbuiten. Mede als uitvloeisel hiervan is de vwg actief geworden op social media, op facebook ([facebook.com/VWGAalkmaar](https://www.facebook.com/VWGAalkmaar)), op instagram (@vogelwerkgroepalkmaar) en Twitter (@VWGAalkmaar).

Het bestuur heeft zich beziggehouden met tal van onderwerpen, zoals het zoeken van een nieuwe locatie voor de lezingen, het op gang houden van de excursies na het vertrek van de vorige coördinator, de voorbereiding van een vogelcursus voor beginnende vogelaars (start februari 2023) en de voorbereiding van de viering van het 40-jarig bestaan van de vereniging

in 2023. Een aandachtspunt dat terugkeert bij diverse onderwerpen zoals excursies, lezingen en drukwerk is 'duurzaamheid'.

Regelmatig werd onze inbreng gevraagd vanuit andere organisaties, zoals de Hortus in Alkmaar (hulp bij vogelinventarisatie), Vrouwen van Nu St. Pancras (verzoek om een lezing over vogels), Huis van de Wijk de Alkenhorst (vogelquiz ter gelegenheid van de viering van het 10-jarig bestaan), Groen Platform Bergen (deelname Landschapsmiddag Bergen), Landschap Noord-Holland/Provinciale Organisaties Flora en Fauna (hulp tijdens Noord-Hollandse Natuurdag).

De wvg is lid van de vereniging Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland. Tweemaal waren vertegenwoordigers van ons bestuur aanwezig bij ledenvergaderingen, eenmaal ontvingen wij bestuursleden van SVN om te brainstormen over onderwerpen waarover SVN een standpunt zou kunnen formuleren. Het plan van SVN om rond 2030 een nieuwe vogelatlas uit te geven is om diverse redenen gecancelled (o.a. overlap met plannen van Sovon en problemen om voldoende tellers te vinden) maar inmiddels ontwikkelt SVN een nieuw voorstel voor een publicatie over 'vogelparadijsjes' en een selectie van vogelsoorten waarvoor de provincie Noord-Holland belangrijk is.

Voor het eerst na de coronaperiode heeft er weer een fysieke ledenvergadering plaatsgevonden op 21 maart 2022. Het verslag hiervan zal behandeld worden in de ledenvergadering van 2023.

Het bestuur prijst zich gelukkig dat er binnen de wvg vele vrijwilligers zijn die zich inzetten voor de vereniging en ons ook vertegenwoordigen in diverse overlegstructuren, bijv. van de stichting Burgerinitiatief Bescherm de Natuur in het Geestmerambacht en de werkgroep Evaluatie Beheerplan Schoorlse Duinen. Ook leveren wij een bestuurslid voor Stichting ANIMO.

Hieronder volgen (korte) jaaroverzichten van onze eigen commissies (lezingen, excursies, De Reuzenalk, De Kleine Alk, Gevleugeld Nieuws, Natuurbeschermingscommissie, Natuurwetenschappelijke commissie), van werkgroepen waarin we samenwerken met andere organisaties (IJsvoelwerkgroep, Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin) en van Stichting ANIMO.

2 Lezingen

Algemeen

In 2022 zijn acht lezingavonden georganiseerd waarvan vier door eigen leden. Het jaar is begonnen met het staartje van de corona: in januari is de lezing afgelast, in februari konden we met beperkende maatregelen weer van start gaan (beperkt aantal deelnemers, men moest zich vooraf opgeven, 1.5 m. tussen de zitplaatsen, gierend en blazend ventilatiesysteem en de bar in het wijkcentrum De Oever bleef dicht). Vanaf maart konden we weer 'gewoon' bij elkaar komen.

De leden bleken tijdens de jaarvergadering om verschillende redenen niet tevreden met de ruimte in De Oever. Bovendien werd het huurcontract door De Oever beëindigd omdat er een wekelijks huurder kwam voor ons zaaltje. Met ingang van september is er een nieuwe ruimte gevonden in Buurthuis De Wachter. We konden toen ook weer terugkeren van de maandagavond naar de woensdagavond. Het nieuwe seizoen is in september hier van start gegaan. Dit vriendelijke onderkomen viel direct bij iedereen goed in de smaak. Alles is prettig aan deze locatie, behalve de apparatuur. Er zijn diverse nieuwe onderdelen aangeschaft, maar de afstelling daartussen is nog niet optimaal. De bereidwilligheid van de (deels vrijwillige) medewerkers is groot, dus we hebben er vertrouwen in dat dit probleem op afzienbare termijn wordt opgelost.

Sinds de bestuurswisseling opent een bestuurslid de avond met een kort overzicht van de actualiteiten binnen de vereniging en kondigt de spreker aan. Zo ook verzorgt het bestuur met een dankwoord en een presentje de afsluiting van de avond. Dit wordt als positief ervaren.

De lezingavonden

In februari was er een presentatie van ons lid Marinco Lefevere. Hij nam ons mee met prachtige beelden naar Ethiopië, waar hij in 2015 samen met Rob en Gina Struyk een rondreis heeft gemaakt. Het bijzondere land, met adembenemende landschappen, wild en vogels schitterde levendig op het scherm.

In maart na de jaarvergadering kregen we van Wessel Schrik (ook een lid van de vwg) een presentatie over vogelgeluiden en de waarde van het sonogram. Deze introductie was letterlijk een eye opener! Geluiden vastleggen in het gehoor is voor ons, de mens, een aparte tak van sport – het sonogram legt het geluid van zang/roep in beeld vast. Dit is een goed hulpmiddel om de vogel aan de roep/zang te herkennen. We horen immers de vogels vaker dan we ze zien. Op deze manier naar vogels kijken en vogels herkennen is zeker wel verrassend.

In april was Debby Dodeman (fogol.nl) te gast met een presentatie van haar boek “Vogelaar (nooit) uitgevogeld”. Een geanimeerde presentatie met als centrale vraag ‘wie is de vogelaar?’, een heus onderzoek dat haar een aantal jaren bezig heeft gehouden. Het tweede deel ging over de Markerwadden, de nieuwe eilanden/kunstmatige archipel in het Markermeer, waar ze vanaf het eerste uur (2016) elk jaar met tientallen vaartochten excursies verzorgt.

We hebben in mei het seizoen afgesloten met leden voor leden presentaties. Maar liefst drie korte presentaties: met Miranda Zutt reisden we naar adembenemende IJsland. Marinco Lefevere nam ons mee naar Bulgarije en tenslotte was er ook nog een presentatie van Ton Appeldoorn: Uganda beleven op de fiets of fietsen door Uganda.

In september werd een lezingavond gegeven door Leon Kelder (boswachter SBB) over de Kreupel, een kunsteiland gelegen in het IJsselmeer, voor de kust van Andijk, bestemd voor vogels! Het eiland valt onder het beheer van Leon en hij nam ons met zijn enthousiasme mee in een meeslepend verhaal.

In oktober was Mennobart van Eerden eindelijk aan de buurt. Hij stond al een paar jaar in de planning maar door de corona werd zijn lezing twee keer geannuleerd. Mennobart vertelde over zijn onderzoek van het IJsselmeer vanuit de lucht. Al bijna 50 jaar maakt hij maandelijks rondvluchten en verricht hij vogeltellingen. Het was een zeer boeiende lezing. Jammer dat er weinig publiek aanwezig was. De teller bleef bij 12 personen steken.

In november werd de toekomst van de stadscholkster besproken. Met een vlot verhaal en leuke beelden gaf Rafael Martig ons een relaas over het leven, de voorkeuren en bedreigingen van deze wadvogel. Aanvankelijk een kustbroeder die naar het boerenland wist uit te wijken en nu de (platte)daken in de stad/industrieterreinen als een moderne broedplaats heeft gevonden. Uit de cijfers blijkt dat juist dit vluchtoord momenteel de meest succesvolle plaats is voor overleving van de kuikens.

Het jaar is afgesloten met een presentatie van ons lid Pierre van der Wielen over Suriname. Een reis die hij samen met Alma een aantal jaren geleden heeft gemaakt.

Tot slot:

Het valt op dat de belangstelling voor de lezingen in 2022 zeer wisselend was, ook na het afschaffen van de coronamaatregelen. Waar het aan ligt? Aan de onderwerpen/sprekers? De onderwerpen zijn zeer wisselend en zo zijn ook de sprekers. Misschien de naweeën van de corona? Bij het samenstellen van het programma probeer ik zowel wetenschappelijke onderzoeken als meer recreatieve reisverslagen in te programmeren. De sprekers zijn zowel eigen leden als externen, die beroepsmatig of als amateur gespecialiseerd zijn in het

onderwerp. Maar ik doe graag een oproep aan iedereen om input te geven. Wil je zelf een lezing over een onderwerp geven of ken je iemand met een interessant verhaal? Laat het me weten!

Ofra Carmi

3 Excursies

Dit jaar nam ik (Elias) het organiseren van excursies over van Bert de Haan en Rob Struyk. Gelukkig stond het programma al vast, zodat ik mij voor dit jaar kon concentreren op de organisatie van de bijeenkomsten zelf. Al met al kunnen we spreken van een geslaagd excursie-jaar met mooie waarnemingen. De deelnemersaantallen namen in de nasleep van de pandemie steeds verder toe.

Uiteraard was het een steile leercurve voor mij dit jaar. Wat zijn de behoeftes? Hoe ging het in het verleden altijd? etc.. Daar kwam bij dat we het aanmeldingssysteem via de website hebben veranderd. Het tot nu toe gebruikte aanmelden via de email is foutgevoelig en tijdrovend. Het kwam zelden voor dat via de mail mij alle informatie bereikte die ik nodig had (hoeveel mensen, wat is je telefoonnummer, etc). Daarom hebben we het proces van aanmelden via een 'google forms' gestandaardiseerd. In het begin ging hier ironisch genoeg meer mis dan toen we de aanmeldingen via de mail deden, maar de kinderziektes lijken er nu uit.

Na een eerste jaar heb ik mijn draai gevonden in de organisatie, maar kwamen er ook meer en meer vragen bij over hoe we het aankomend jaar de excursies willen organiseren. Om die reden heb ik een enquête verspreid onder de excursieleiders om vragen voor te leggen als: wat moet er blijven en wat kan er anders? Hieruit kwam naar voren dat de excursieleiders over het algemeen niet veel fundamentele veranderingen zouden willen zien. Wel vinden zij unaniem dat er een goede plas en koffiepauze ingepast dient te worden. Een lunchpauze daarentegen is niet gewenst. Er werd ook gesproken over een eventueel maximaal aantal deelnemers (bijv. 15). Mijn suggestie is dat we ernaar streven om ook meer deelnemers te accepteren, mits er minimaal twee ervaren vogelaars een begeleidende rol kunnen spelen.

Een meer fundamenteel punt dat het bestuur naar voren heeft gebracht is de vraag of we de excursies niet dichterbij huis moeten organiseren, omdat het tegenstrijdig voelt dat we enerzijds van de natuur willen genieten, maar anderzijds door vele autokilometers bijdragen aan de klimaatcrisis. De excursieleiders waren het er unaniem over eens dat uitstapjes ver buiten het werkgebied juist de essentie van de natuurbeleving vormen, dus dat we daar niet aan moeten tornen. In het programma voor volgend jaar proberen we een balans te zoeken tussen verre uitstapjes, eventueel met door ons georganiseerd (duurzamer) vervoer en uitstapjes dichtbij huis.

Verslagen van de diverse excursies zijn te vinden in De Kleine Alk.

In de loop van 2022 zijn de Door-de-Weekse excursies op verzoek van de excursieleider Ruud Costers beëindigd. Toegevoegd aan het programma zijn ledenwandelingen in het Geestmerambacht. Iedere eerste zondag van de maand gaan deze om 8 uur van start vanaf de parkeerplaats bij het Vlasgat.

Voor nieuwe leden is er vier keer een excursie geweest, op 11 (5 leden), 13 (4 leden), 16 (5 leden) en 18 april (5 leden). De eerste drie zijn door Peter de Greeuw begeleid; de laatste door Rob Struyk en mij. De reacties waren (heel) positief.

Elias den Otter

4 De Reuzenalk

Het pakket

Het Reuzenalkpakket ging dit jaar over de kraaienfamilie. De kauw, de kraai, de gaai, de ekster, de roek en de raaf zijn aan bod gekomen. Er zijn zes posters gemaakt van alle kraaiachtigen in dit pakket met aan de achterkant een verhaal met leuke weetjes. Daarnaast is er ook materiaal bij geleverd om een eigen posterhanger mee te maken. Verder zat er nog een stickervel en een grote poster van de reuzenalk en een kalender in het pakket. Ook dit jaar bedroeg het lidmaatschap weer € 20,00.

De activiteiten

Er waren dit jaar vier activiteiten gepland. De eerste kon helaas niet doorgaan vanwege storm. De andere drie waren goed bezocht. De trekvogel activiteit vond plaats bij Parnassia in Bergen. De derde activiteit was een ochtendbezoek aan het vogelringstation in Castricum. De laatste activiteit was bij Intratuin waar we vogelvoer maakten. Voor de activiteiten is dit jaar een bijdrage van € 2,00 per keer gevraagd.

2022 was het laatste jaar van het jeugdabonnement op de pakketten. Er zullen geen pakketten meer gemaakt worden. Wel zullen de activiteiten voor de jeugd voortgezet worden.

Sara Licher

5 De Kleine Alk

In 2022 bestond de redactie uit Jan Stok (beeldmateriaal, scannen illustraties, fotobewerking), Arie de Wit (redactie, column Ogrut) en ondergetekende (coördinatie, hoofdredactie). Vaste medewerkers die materiaal aanleverden waren Wim Schols (cartoon), Ruud Costers (rubriek *Wetenswaardigheden*), Ofra Carmi (aanleveren van teksten over lezingen), Elias den Otter (teksten excursies, overgenomen van Bert de Haan & Rob Struyk) en Pierre van der Wielen (waarnemingenrubriek). De KNNV-lezingen worden door ondergetekende van de KNNV-website (afdeling Regio Alkmaar-Den Helder) of uit de nieuwsbrief geplukt. De vaste rubriek *Vooraf* werd voor het eerste nummer geschreven door ondergetekende, daarna kon waarnemend voorzitter/waarnemend penningmeester Peter de Greeuw het nieuwe bestuur aankondigen en de laatste twee werden geschreven door de nieuwe voorzitter Elias den Otter.

Jan Stok benaderde weer fotografen voor foto's of leverde ze zelf. De VWG-lezingen en -excursies worden ook opgenomen in BLAD, het tijdschrift van genoemde afdeling van de KNNV en het IVN Noord-Kennemerland.

Na het redigeren en achter elkaar zetten van de teksten en het bijeenzoeken en bewerken van de illustraties ging alles weer naar Peter van Brandwijk (eventuele extra fotobewerking, vormgeving) en naar Buro Extern, die het binnenwerk print en sinds 2017 ook de kaften. De penningmeester van dienst gaf voor ieder nummer de mutaties door en printte de adresetiketten. Ondergetekende haalde de dozen met drukwerk op en leverde die af bij Connie Wubbels die samen met Peter de Greeuw de verdere verspreiding coördineerde (adresstickers opplakken, zo nodig voorzien van een enveloppe). Een deel wordt door vrijwilligers bezorgd, een deel gaat via Post NL. Een toenemend aantal leden krijgt het blad per e-mail toegezonden (via Miranda Zutt).

Veranderingen

De rubriek *Boekbespreking* verscheen niet meer en na vijf jaar stopt Arie ook met de column *Ogrut*. Incidenteel heeft Elias den Otter deze column al eens gevuld, maar inmiddels is er een opvolger voor Arie: Hans Cornelissen. Niettemin worden anderen hierbij nogmaals uitgenodigd om iets bij te dragen! Dat kan in de vorm van een bijzondere ervaring, iets waar

je je over opwindt enzovoort, als er maar ergens een vogel in voorkomt of een relatie is met vogels.

Nieuw is de rubriek *Avi-limerick* door Hans Cornelissen, die voor een extra vrolijke noot zorgt. In ieder geval moet de hoofdredacteur steeds schaterlachen.

N.B. onze vormgever, Peter van Brandwijk, zoekt ook nog steeds een opvolger. Lijkt het je leuk ons tijdschrift op te maken, neem dan contact op met de redactie.

Het tijdschrift

In 2022 verschenen vier nummers, jaargang 40.

De inhoud was over het geheel weer zeer gevarieerd. Er werd geschreven over eigen onderzoek en waarnemingen (Slechtvalken, Lepelaars, winterse watervogels, vogels van Hondsbossche en Pettemer Zeewering, gekleurde meeuwen), broedvogelinventarisaties (IJsvogels (2x), Futen, Oudorperhout), over andermans waarnemingen (een ontdekking door Pierre van der Wielen, dode Roodkeelduiker, dode Noordse Stormvogel), over projecten (Reuzenalk-activiteiten voor de jeugd, belang van stedelijke waarnemingen, de Sovon-projecten) en over een zeldzame soort (Turkestaanse Klauwier). Het aantal excursieverslagen is weer op peil. Ook een vast gegeven is de cartoon door Wim Schols. De rubriek *Wetenswaardigheden* kende vier afleveringen vol nieuwtjes. De rubriek *Van het Bestuur* wordt trouw gevuld. In alle nummers verscheen een waarnemingenoverzicht. Ook de column Ogrut was er steeds. Verder waren er de gebruikelijke aankondigingen en oproepen.

Nu de harde cijfers, waarbij het aantal pagina's (inclusief de ruimte voor foto's en andere illustraties) gebaseerd is op de vier nummers van deze jaargang. De **vette** getallen geven aan dat het >20% boven het gemiddelde van de tien voorgaande jaren ligt, de *cursieve* dat het daar >20% onder ligt.

Van de in totaal 168 pagina's waren er ca. 162 gevuld oftewel gemiddeld 40,6 pagina's per nummer en dat is gemiddeld (al is dat gemiddelde nu wel iets lager dan een paar jaar geleden). De 27 auteurs, waaronder de 9 vaste medewerkers (soms ook auteur van een artikel) schreven 17 kortere of langere artikelen van gemiddeld **4,4** pagina's (totaal **75,5** pagina's), vulden ruim **23** pagina's voor **7** excursie- en reisverslagen, **18** voor oproepen en aankondigingen en 15 voor de waarnemingen. De rubriek *Van het Bestuur* (incl. Bericht van de penningmeester) was dit jaar goed voor 9 pagina's.

De jaargang bevat **101** foto's en dat is gemiddeld **25,3** per nummer, een absoluut record. Verder nog 9 tabellen, 7 figuren en 4 cartoons, waardoor het gemiddelde aantal illustraties per nummer op **28,3** lag. Na enkele magere jaren en een gemiddeld jaar nu zelfs iet bovengemiddeld.

Dank aan allen die dit jaar iets voor ons verenigingsblad hebben geschreven! We blijven vragen om ook eens te schrijven over onderwerpen waar de leden weinig over horen, terwijl er wel degelijk iets over te melden is, zoals bijzondere waarnemingen, trektellingen, overzicht van telactiviteiten binnen ons werkgebied, vogelwebsites, vogel-apps enz.

Tom Damm (hoofdredacteur)

6 Gevleugeld Nieuws

In 2022 verschenen nummers 115 t/m 123. Spontane bijdragen ontving ik van Rob Struyk, Loes Staal en Leon Edelaar (foto's). Naast de aankondigingen van excursies en lezingen van de VWG, waarmee we de opkomst hopen te verhogen, kwam er een breed scala aan onderwerpen, oproepen, evenementen, excursies door derden, petitie en nieuwsbrieven aan bod. Grote zorgen waren er om de Vogelgriep en door interventie van de appgroep werden er in De Putten uiteindelijk maatregelen genomen. Nu de website is vernieuwd willen

we ook de nieuwsbrief in een fris jasje steken. Dit gaan Elias en Miranda komend jaar onderzoeken.

Miranda Zutt-van der Made

7 Natuurbeschermingscommissie

Aan de commissie, gevormd door Rob Struyk, Maarten Platteeuw en Gerard Langedijk is bestuurslid Jurgen Rotteveel toegevoegd als schakel met het bestuur. De commissie heeft haar eigen appgroep en is in 2022 2 x bijeengewees.

Er is tweemaal samen met bestuursleden overleg geweest met wethouders van gemeente Alkmaar, op 20 januari 2022 met wethouder te Beest en op 1 september met wethouder Jongenelen. Een deel van onderstaande onderwerpen is daar besproken.

De commissie is met de volgende zaken bezig geweest:

Afslag A9: de bestemmingsplannen voor de afslag A9, Zandzoom en Vennewatersweg komen waarschijnlijk in 2023 weer in procedure. Als de compensatie voor de weidevogelleefgebieden weer te wensen overlaat, zullen opnieuw stappen overwogen worden, mogelijk samen met de VWG Midden-Kennemerland.

De **Veldtoertocht door de Eilandspolder**, die elk jaar in februari wordt georganiseerd door vereniging Tandje Erbij. De VWG heeft in 2018, 2019 en 2020 bij gemeente Alkmaar bezwaar gemaakt tegen de omgevingsvergunning voor deze toertocht dwars door de Eilandspolder, een Natura 2000-gebied dat o.a. juist is aangewezen als rustgebied voor Smienten. De toertocht in februari zorgt voor veel verstoring van smienten en andere vogels. Het bezwaar bij Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) tegen de opvatting dat geen vergunning nodig zou zijn, heeft ondanks aandringen van de VWG nog geen vervolg gehad.

Op 19 mei hebben Maarten Platteeuw en Rob Struyk een goed overleg gehad met Kees de Rijk en Pieter-Jan Aries, bestuursleden van de fietsclub Tandje Erbij uit Graft-De Rijk. De VWG heeft voorgesteld het evenement te verplaatsen naar de periode tussen half augustus tot half oktober, omdat dan het broedseizoen voorbij is en de Smienten e.d. nog niet aanwezig zijn. Tandje Erbij gaat overleggen met de diverse landeigenaren of dat mogelijk is. Tot op heden hebben we hierover geen terugkoppeling gehad.

In de zuid-westhoek van de **Mijzenpolder** werden bergen grond opgeworpen om op het terrein te gaan verwerken, dit ten koste van het weidevogelgebied. De VWG heeft zonder succes een handhavingsverzoek ingediend bij OD NHN. Een verzoek om er woningen te bouwen ligt in de lijn van de verwachting. En zo wordt steeds weer een stukje natuur afgeknabbeld.

De voorbereidingen voor de o.i. desastreuze plannen (uitbouw van mogelijkheden voor plezier en ontspanning (festival, horeca, waterrecreatie) in het **Geestmerambacht** gaan gewoon door. De gang van zaken wordt op de voet gevolgd samen met Burgerinitiatief Bescherm de Natuur in het Geestmerambacht en de Stichting Kleimeer.

In augustus is door het Burgerinitiatief een Woo-verzoek (Wet open overheid) gedaan om inzicht te krijgen in de perikelen om een klein Natuurnetwerk Nederland (NNN)-deel van het Geestmerambacht te ontgrenzen en te compenseren in de Groene Loper (De Groene loper is het gebied tussen Sint-Pancras en de Nauertogt en moet een verbinding gaan vormen tussen het Geestmerambacht en het Park van Luna.). Uit de recente beantwoording blijkt dat slechts ca. 50% van de stukken verstrekt zal worden, vanwege inbreuk op privacy. Het Burgerinitiatief gaat in beroep.

Op 16 december hebben Gerard Langedijk en Rob Struyk (Maarten en Jurgen afwezig vanwege de gladheid) overleg gehad bij het **Recreatieschap** over het versterken van de

biodiversiteit in het Geestmerambacht. Aangedrongen is o.a. op een ander maaibeheer en strenge handhaving van het hondenbeleid. Daarnaast zijn nog een aantal verbeteringsuggesties gedaan.

Aan de gebiedstafel **Groene Loper** is op 8 september deelgenomen door Rob Struyk. Aan de gebiedstafel werden de voorlopige plannen voor de inrichting van het gebied gepresenteerd. Probleem is dat slechts een paar postzegeltjes binnen de Groene Loper in eigendom zijn bij het Recreatieschap waardoor het nooit een aaneengesloten gebied zal worden. Daarnaast komen er veel recreatieve voorzieningen, inclusief een sloepenroute, maar ook bloemrijke weiden. Inmiddels heeft het Recreatieschap bij Provincie Noord-Holland een verzoek ingediend. Bomen vervangen door gras is toch geen compensatie.

De commissie heeft, samen met Stichting Duinbehoud, een vergunning voor 72 start- en landingen voor privé-**helikoptervluchten** in de Egmondermeer niet kunnen tegenhouden. Het is schrijnend te moeten ervaren dat de duinen niet zijn aangewezen als vogelrichtlijngebied en daarom geen extra bescherming blijken te genieten. Deze helikoptervluchten zorgen voor verstoring van vogels en geluidsoverlast. Op 17 november 2022 is zelfs een paraplu-ontheffing verleend voor starts en landingen met helikopters vanaf verschillende locaties binnen de hele provincie Noord-Holland. De aanvraag betreft het uitvoeren van maximaal 4 vliegbewegingen per etmaal (de zogenaamde 2x2-vluchten).

De VWG heeft samen met Faunabescherming tevergeefs bezwaar ingediend en een voorlopige voorziening gevraagd tegen de **Ontheffing nestbeheer zilvermeeuw, kleine mantelmeeuw en stormmeeuw** binnen bebouwde kom Alkmaar. In de ontheffing zijn drie gedooggebieden aangewezen. Helaas mogen de meeuwen alleen hun gang gaan op het dak van de Letterbak op industrieterrein Oudorp, in de andere gedooggebieden mogen ze nog steeds bestreden worden.

De bestrijding van de meeuwen is nu in handen van Buijs Eco Consult, dat tevens tellingen van de broedende meeuwen in een aantal delen van Alkmaar uitvoert. De indruk bestaat dat het zorgvuldig gebeurt, maar er zijn nog geen rapportages in ons bezit. Het krantenbericht dat de "Campagne tegen meeuwenoverlast weer van start gaat" en het billboard langs de weg "Meeuwenoverlast" blijven getuigen van weinig begrip voor onze stadsmeeuwen.

De commissie heeft regelmatig overleg met Provincie Noord-Holland en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) over de **Boezemerging vliegveld Bergen** over een consistent natuur- en waterbeheer en honden uitlaatbeleid. De Landschapsmiddag Bergen die op 28 september in dit gebied was georganiseerd, waar ook Stichting Duinbehoud, Provincie Noord-Holland en HHNK aan hebben deelgenomen, was een groot succes. Vanuit VWG Alkmaar waren Elias, Rob en Jurgen aanwezig om bezoekers te informeren over vogels in en rond Bergen en over het werk van de vogelwerkgroep.

Het overleg in 2021 met Natuurmonumenten, samen met Vogelwerkgroep Tringa uit Schagen, heeft tot een beter vossenraster bij de **Leihoek** (in de Harger- en Pettemerpolder) geleid. Helaas bleek er nog een klein gaatje waardoor de vos toch nog heeft kunnen toeslaan. Volgend jaar een verbeterde versie. Van de aangeboden hulp is door Natuurmonumenten 1x gebruik gemaakt. De VWG heeft weer haar hulp, via de klussengroep, aangeboden.

Aan het **Groene Strand**, een initiatief van Landschap Noord-Holland, is in 2022 niet veel aandacht besteed. Wel leuk is te melden dat er een Bontbekplevier twee jongen heeft grootgebracht nadat het nest was afgerasterd. Fijn dat Ruud Costers het een beetje in het oog hield.

Voor de evaluatie van het Natura 2000 **Beheerplan Schoorlse Duinen** is aan 2 sessies en een terreinbezoek deelgenomen. Begin 2023 wordt het concept verwacht. De commissie wordt hierin bijgestaan door Marc Argeloo en Dook Vlucht.

De commissie heeft een eerste overleg gevoerd over de Beheerplannen duinen in beheer van PWN. E.e.a. wordt vervolgd in 2023. De commissie wordt ook hierbij bijgestaan door Marc Argeloo.

Jurgen Rotteveel, Rob Struyk, Maarten Platteeuw, Gerard Langedijk

8 Natuurwetenschappelijke commissie

De natuurwetenschappelijke commissie wordt gevormd door Harry Smit, Tom Damm en Maarten Platteeuw.

De jaarlijkse midwintertelling van watervogels is weer door veel tellers uitgevoerd en zoals aangekondigd in het vorige verslag is ook het stedelijke gebied van Alkmaar geteld, door Harry Smit op twee dagen. Dat leverde zoals verwacht relatief veel Waterhoentjes op, maar het totale aantal was toch verrassend (verslag in De Kleine Alk 40(1)2022).

In januari organiseerden we de tweede telling van Halsbandparkieten op slaapplekken, op de landelijke teldatum 15 januari, als vervolg op die van 18 december. Beide slaapplekken werden geteld door een handvol leden: Anneke Bouman, Marjan Dekker, Klaas-Douwe Dijkstra, Dries Olsthoorn, Carina Oosterhuis, Harry Smit, Jan Stok, Rob Struyk.

In de rest van het jaar zijn geen speciale activiteiten uitgevoerd onder NWC-vlag. Veel tellingen en inventarisaties worden tegenwoordig direct door de teller aan Sovon doorgegeven via een invoer-app. Denk hierbij bv. aan BMP, MUS en PTT, zie ook het overzicht in De Kleine Alk 40(4)2022.

In 2023-2024 is het weer tijd voor de tienjaarlijkse inventarisatie van het stedelijke gebied van Alkmaar. De aankondiging daarvoor stond al in De Kleine Alk 40(4)2022. We beginnen dit jaar met de grotere parken (tellers al geworven) én we proberen alle broedende meeuwen in kaart te brengen. In 2024 is dan de rest van de bebouwde kom aan de beurt, inclusief de watervogels.

Tom Damm

9 IJsvogelwerkgroep

De ijsvogelwerkgroep was oorspronkelijk een initiatief van KNNV, IVN en Vogelwerkgroep Alkmaar e.o.. Inmiddels zijn er ongeveer tien enthousiaste vrijwilligers met allerlei achtergronden bij betrokken.

Inleiding

Met een gemiddelde temperatuur van 5,8 °C tegen 3,9 °C normaal was de winter nog zachter dan 2021.

Deze winter komt op de zesde plaats van zachte winters sinds 1901. Februari was met 107 tegen 56 mm normaal zeer nat en erg stormachtig. Mogelijk heeft dit ook invloed op de overlevingskansen.

Werkzaamheden

Diverse leden van de groep hebben zich weer ingezet. Zo ook in Heerhugowaard waar de plaatselijke vogelwerkgroep een ijsvogelwand maakte in de “stad van de zon”.

Resultaat

Alkmaar: in de Oosterhout, de Rekerhout en bij Hortus Alkmaar waren in ieder geval territoria. Mogelijk zijn alleen die in de Hortus (minimaal 2x met succes gebroed en 1x mislukt) en de Rekerhout succesvol geweest.

Bergen: Er is waarschijnlijk twee keer gebroed bij de volkstuintjes aan de Nessen.

Heiloo: In plan Oost was een territorium en er is gebroed.

Heerhugowaard: helaas geen meldingen van territoria.

Langedijk: ook hier is geen territorium te melden.

Hiermee komt het aantal op 6 territoria waarvan er in ieder geval 3 met zekerheid jongen hebben grootgebracht.

Het aantal geldige ijsvogelwaarnemingen in Noord-Holland tussen 20 maart en 15 mei 2022 was 425 t.o.v. 256 in 2021, met 35 meldingen in onze regio in 2022 t.o.v. 24 in 2021. Hiervan kwamen de meeste meldingen uit Heiloo oost, Bergen en van de Beverkoog (Hortus Alkmaar).

Op de Vinkenbaan in Castricum bleken in 2022 maar liefst 14 IJsvogels te zijn geringd (mededeling L. Knijnsberg). In 2021 waren het er maar 3.

Aan de hand van de resultaten kom ik tot deze voortschrijdende reeks.

Overzicht territoria/broedparen per gemeente vanaf 1999 tot en met 2019

Gemeente	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Alkmaar	1		1	1	1	1	1	2	5	3	1	2	1	2	3?	5	9	13	0	6	6	4	3
Heiloo		1	1	1	1	1	1	1	1			1				1	4	5	1	1	2	1	1
Bergen/Egmond							2	1	1	1	1	1	1	1?	1	5	6	5	0	1	4	2	2
Heerhugowaard						1	1	3	5	2	2	1			1?	4	3	2	0	1	2	0	0
Langedijk							2	2	2			2	1	1	2	4	3	4	1	1	3	0	0
Obdam									1	1	?					1	1	2	0			0	0
Totaal	1	1	2	3	3	4	8	10	17	7	5	7	3	4?	8?	22	29	34	2	10	17	7	6

Graag wil ik eenieder wederom hartelijk bedanken die geholpen heeft met het onderhouden en maken van wanden; doorgeven van waarnemingen; het monitoren en het insturen van foto's. Een uitgebreider artikel is gepubliceerd in De Kleine Alk 2022 nummer 4.

Rutger Polder

10 Roofvogelwerkgroep Noord-Kennemerlands Duin

Aan het onderzoek van de werkgroep deden mee: Antoine de Reus, Gerrit Stam, Wessel Schrik, Simon Brumby, Carina Oosterhuis, Jan Stok, Giel van der Pluijm, Gerrit Stam, Charlotte van der Heide, Siemen van der Heide, Dook Vlugt, Kees Klaij, Willem Dekker, Ben van Wees, Maarten van de Kamer, Jacos Jes, Adri de Waard, Jo Simons en Paul de Jong.

De gevonden broedgevallen van roofvogels in 2022 in de duinen/bossen van Camperduin tot Egmond aan Zee:

	Territoria		Succesvolle broedgevallen		Uitgevlogen juvenielen	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Wespendief	1	3	1	1	1	1
Havik	10	9	8	8	19	25
Sperwer	2	4	0	1**	-	3
Buizerd	12	11	5	6	9	8
Torenvalk	2	2	2	1	5	5

** Twee broedgevallen, beide met vijf eieren, zijn gepredeerd, één waarschijnlijk door Havik, de andere mogelijk door Zwarte Kraai.

De nieuwe set stokken met camera (waarvan in het verslag over 2021 melding is gemaakt) is uitgebreid in gebruik genomen. De resultaten van de metingen zijn ook op de nestkaarten voor SOVON verwerkt.

Het contact met de terreinbeheerders/vergunningverstrekkers verliep redelijk soepel. In beide gebieden zijn plannen om percelen bos te kappen, in beide gebieden wordt er door bezoekers bezwaar gemaakt tegen de plannen. De roofvogelwerkgroep houdt een vinger aan de pols en wordt door beide organisaties op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. De laatste ontwikkeling ging over een te kappen stuk bos in Bergen aan Zee. In februari 2023 is er een gesprek met betrokkenen van de roofvogelwerkgroep en vertegenwoordigers van PWN hoe hiermee om te gaan. Juist in het te kappen perceel wordt sinds 2006 met wisselend succes gebroed door Havik. Twee nesten zijn door de haviken gebruikt waarvan één slechts enkele jaren.

Dook Vlucht

11 Stichting ANIMO

De VWG neemt deel aan ANIMO, het platform van Alkmaarse natuur- en milieuorganisaties. Rob Struyk is onze afgevaardigde in het bestuur van deze stichting. ANIMO geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente Alkmaar. ANIMO voert bezwarenprocedures tegen verleende gemeentelijke vergunning en voert overleg met raadsleden en beleidsmedewerkers. Veel aandacht gaat naar bomenkap en versterking van de biodiversiteit.

Op het industrieterrein **Boekelermeer** zijn diverse maatregelen getroffen om de Ransuilen een alternatieve plek te bieden. In goed overleg met ANIMO zijn de te kappen coniferen in de ecozone gecompenseerd met goedkeuring van OD NHN.

ANIMO heeft bij gemeente Alkmaar bezwaar gemaakt tegen het toestaan van activiteiten in de **Alkmaarder Hout** waar veel deelnemers op af komen. ANIMO vreest ernstige verstoring van broedvogels (en schade aan flora). E.e.a. heeft geleid tot het laten opstellen van een ecologisch rapport door TAUW, dat op 15 december 2022 is uitgebracht. Plaatsing van het rapport op de website van ANIMO wordt overwogen.

ANIMO heeft bij gemeente Alkmaar bezwaar gemaakt tegen het plaatsen van dakkapellen zonder dat onderzoek is gedaan naar de aanwezigheid van **gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen**. Nestplaatsen van gierzwaluw en huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn jaarrond beschermd via de Wet natuurbescherming. Voordat er verbouwd of gesloopt gaat worden moet eerst de aan- of afwezigheid van nest- en verblijfplaatsen van deze soorten onderzocht zijn.

In overleg met de gemeente is voorlopig gekozen voor het standpunt dat het aanbrengen van vervangende nestgelegenheid volstaat. Echter overleg met OD NHN zal tot een definitieve oplossing moeten leiden, die niet alleen voor gemeente Alkmaar zou moeten gelden. Voor het overleg zullen ook Vogelbescherming en de Gierzwaluwenwerkgroep Nederland worden uitgenodigd om het grote belang voor genoemde soorten te benadrukken. Voor het aanbrengen van zonnepanelen speelt in feite dezelfde problematiek.

Alkmaar heeft de **Green Cities Europe Award Nederland** gewonnen. Deze prijs is een initiatief waarmee inspiratie wordt geboden voor het vergroenen van de leefomgeving. Alkmaar en Stadswerk072 zijn trots dat de inzet wordt beloond en willen nog meer vergroenen, waarbij ze extra aandacht vestigen op biodiversiteit. Het is jammer dat de rol die

ANIMO, nu en in het verleden, met haar doorlopend hameren op een meer op biodiversiteit gericht beheer heeft vervuld hierbij niet onder de aandacht is gebracht.

Aan de **Korte Molenweg te Oterleek** is men voornemens een grote nieuwe stal te gaan bouwen. De veehouder wil van 95 melk- en kalfkoeien, 60 stuks vrouwelijk jongvee en 45 schapen uitbreiden naar 375 melk- en kalfkoeien en 200 stuks jongvee. Daardoor verdubbelt de stikstofuitstoot, maar hij heeft nog een vergunning uit 2014, waar hij nu gebruik van wil maken.

ANIMO vindt het niet meer van deze tijd dat men nog een groot boerenbedrijf gaat bouwen en heeft OD NHN gevraagd om deze natuurvergunning in te trekken. Op 5 december j.l. is gepubliceerd dat dit verzoek wordt afgewezen. Ook is tevergeefs een zienswijze ingediend bij gemeente Alkmaar. Gewerkt wordt aan vervolgacties om dit toch te stoppen. Hulp van de VWG is in behandeling bij het bestuur.

Voor meer informatie over de werkzaamheden van ANIMO wordt verwezen naar website www.animo-alkmaar.nl.

Rob Struyk